

INSPEKSJONSRAPPORT

YARA NORGE AS AVD HYDROVEGEN PORSGRUNN
Postboks 1123
3905 Porsgrunn

Oslo, 30. november 2018

Deres ref.:
Annette Kuhn

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/725
Saksbehandler:
Rune Andersen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Yara Norge avd. Porsgrunn

Kontrollnummer: 2018.009.U.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Annette Kuhn

Fra Miljødirektoratet:
Rune Andersen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Yara Norge avd. Porsgrunn (Yara Porsgrunn) den 7. november 2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 1 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har hatt overskridelser av grenseverdier for utslipp til luft av NH₃ og støv fra fullgjødsel og kalksalpeterfabrikkene

Anmerkninger:

- Sykloner for rensing av støv i kjølebed i Fullgjødsel 3 er i dårlig teknisk stand

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

30. november 2018	Rune Andersen		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonsleder

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Telemark ved miljøvernavdelingen
- Porsgrunn kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: YARA NORGE AS AVD HYDROVEGEN PORSGRUNN	
Organisasjonsnr.: 974100169	Eies av: 984015666
Bransjenr. (NACE-kode): 20.150 - Produksjon av gjødsel, nitrogenforbindelser og vekstjord	

Kontrollert enhet

Navn: Yara Norge avd. Porsgrunn	Anleggsnr.: 0805.0039.01
Kommune: Porsgrunn	Fylke: Telemark
Anleggsaktivitet: Mineralsk industri, unntatt pukkverk	
Tillatelse gitt: 1. mars 2011	Sist endret: 12. juli 2018

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført etter at det i september og oktober var mottatt flere klager fra naboer på utslipp av støv fra virksomheten. Det var også mottatt to meldinger fra virksomheten om overskridelse på vilkår i tillatelsen.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Utslipp til luft
- Prosess og rensutstyr

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Yara Porsgrunn plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Yara Porsgrunn innen 18. januar 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkning 1 er vurdert, eventuelt hvordan det vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Rune Andersen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 5. november 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Yara Porsgrunn bli ilagt et gebyr på kr 17 200,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har hatt overskridelser av grenseverdier for utslipp til luft av NH₃ og støv fra fullgjødsel og kalksalpeterfabrikkene

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Yara Norge AS avd. Porsgrunn pkt. 4.1
Utslippsbegrensninger

Kommentarer:

I tillatelsen etter forurensningslover er det fastsatt utslippsgrenser for samlede utslipp fra fullgjødselproduksjonen for NH₃, NO_x, fluorider og støv.

Utslipp over tillatt konsesjonsgrense av NH₃ fra fullgjødselfabrikkene

I tillatelsen er det fastsatt en grense på utslipp av NH₃ på 60 kg/time som døgnmiddel fra fullgjødselfabrikkene. Virksomheten gjennomfører kontrollmålinger i piper ut fra vasketårnene 2 ganger pr måned. Kontrollmåling som ble utført den 10. september 2018 viste et utslipp fra vasketårnet i fullgjødselfabrikk nr. 4 på 52,5 kg/time. Dette er bare ett av flere utslippspunkter fra fullgjødselfabrikkene og samlet utslipp fra alle kilder ble beregnet til 75,4 kg/h for dette døgnet.

Utslipet var synlig i omgivelsen og Miljødirektoratet har mottatt klage på utslippet fra naboer med bilder som viste en tett tåkesky over fabrikkområdet. Virksomheten har sendt inn en redegjørelse for hendelsen i notat datert 20. september 2018. I notatet er det beskrevet flere tiltak som ble utført og som er planlagt utført.

Virksomheten opplyste at de stanset fabrikken da utslippene ble oppdaget og at granskning av årsak ble igangsatt.

Virksomheten måler utslipp fra vasketårnet 2 ganger pr måned, men har imidlertid ikke noe system for å registrere og dokumentere økte utslipp og eventuelle overskridelser av grenseverdier mellom de manuelle utslippmålingene som gjøres 2 ganger pr måned.

Vasketårnet styres av blant annet av pH-måling på væsken som sirkulerer i vasketårnet. pH-måleren er utstyrt med en alarm dersom mating til måleren stanser. Denne alarmen ble opplyst å ha vært utkoblet siden 12. juli 2018 pga. at det hadde vært mye feilalarmer. Alarmen ble installert i 2014 etter tilsvarende hendelse med stans i innmatingen til måleren. Det var ukjent om, og i så fall hvorfor, det ikke var lagt inn arbeidsordre eller hvorfor den ikke var reparert.

Etter den siste hendelsen ble det opplyst at det er utarbeidet en skjerpet instruks for visuelt å sjekke at tilførselen til pH-måleren ikke er tett, men denne kontrollen loggføres ikke. Det ble opplyst at alarmen på mating til pH-måleren nå var koblet inn igjen.

Utslipp over tillatt konsentrasjonsgrense av støv fra fullgjødselfabrikker og kalksalpeterfabrikker

Det er krav i tillatelsen om at samlet støvutslipp fra fullgjødselfabrikker og kalksalpeterfabrikker ikke skal overskride en konsentrasjon på 10 mg/Nm² med midlingstid over 2 uker. Målinger utføres på de ulike filtene hver 2. uke. Målinger utført 10. september 2018 på ferdigvarefilter i fullgjødselfabrikker viste en konsentrasjon på 199,3 mg/Nm³ på dette ene filteret, noe som medførte brudd på den samlede konsentrasjonsgrensen på 10 mg/Nm₃ fra fullgjødselfabrikker og kalksalpeterfabrikker. Det ble antatt at utslippene hadde økt jevnt etter forrige prøvetaking. Som følge av midlingstiden ble dette registrert som et brudd på tillatelsen i etterfølgende 14 dagers periode. Avviket ble registrert i avvikshåndteringssystemet Synergi og også meldt fra til Miljødirektoratet.

Det ble skiftet ut poser i to filterkamre 1 ½ døgn etter at posebrudd ble oppdaget. Hendelsen skjedde mellom to ordinære poseskift. Rutinen for poseskift ble opplyst endret i 2014 da en gikk fra 3-årig til årlig skifte.

Utslipp av støv fra fullgjødselfabrikker

I tillatelsen er det fastsatt en grense på 60 kg/time som døgnmiddel på utslipp av støv fra fullgjødselfabrikker og kalksalpeterfabrikker. Den 2. oktober ble det gjennomført målinger som viste høyt utslipp av støv fra kjølebedsykloner i fullgjødselfabrikker. De høye utslippene fra dette punktet bidro til at de samlede utslipp fra fullgjødselfabrikker og kalksalpeterfabrikker overskred utslippsgrensen i tillatelsen. Det ble beregnet et samlet utslipp på 65,3 kg/time som døgnmiddel for døgnet da målingene ble

utført. Det kan imidlertid ikke utelukkes brudd over flere døgn ettersom målingen kun utføres hver 14 dag.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Sykloner for rensing av støv i kjølebed i Fullgjødse 3 er i dårlig teknisk stand

Kommentarer:

Undersøkelser som ble igangsatt etter målingen som viste høye utslipp fra kjølebedsyklonene i fullgjødse 3 (se avvik ovenfor) viste at det var flere feil ved syklobatteriet som var årsak til dette. Det ble konstatert flere hull og defekt utstyr i innmatingen til syklobatteriet.

Det ble under tilsynet opplyst at det også tidligere hadde vært tilfeller der det hadde vært påvist slitasjehull i syklonene. Syklobatteriet var installert i 1994 og ble ansett å være i dårlig teknisk stand.

8. Andre forhold

Utslipp fra kaiområdet

Virksomheten benytter grabblossing av råvarer på kaia. Det er ingen mekaniske tiltak for å hindre støvning, men det er innført prosedyre for når lossing kan foregå med hensyn til værforhold. Det er sett på mulighet for å benytte en vannskjerm ved lossing, men det er ikke utført noen grundige utredninger for å se på mulige tekniske løsninger for å hindre støvflukt.

Analyser viser at støv som er registrert hos naboer mest trolig kommer fra kaiområdet. Analyser av støvet indikerer at opp mot 25 % av støvnedfall hos naboer kan ha opphav fra Yara. Resten kommer fra andre virksomheter og veistøv. Dette basert på prøver og analyser som er tatt i boligområdet i august 2018.

Støvning fra prilletårnene 15/9-2018

Både Miljødirektoratet og virksomheten mottok klage på stor støvkonsentrasjon/tåkesky over prilletårn. Virksomheten opplyste at de hadde gått igjennom prosessdata uten at de kunne finne at det hadde vært noe unormalt i prosessen. Målinger tatt 18/9 viste normale verdier 11,9 kg støv/time ut fra tårnet der prøven ble tatt.

Temperatur i prilletårn registreres kontinuerlig. Økning i temperatur vil indikere økte utslipp, men det ble ikke registrert noen unormale temperaturer den 15/9.

Det ble denne dagen registrert noen stopper i produksjonen (flere enn normalt), men Yara mente dette ikke har medført noen unormalt høye utslipp.

Virksomheten opplyste at ulike produkttyper vil gi variasjoner i støvkonsentrasjonen ut av pipene. Dette medfører at produkter med høyest utslipp i kombinasjon med vær/lysforhold ville kunne gi inntrykk av store utslipp.

Prøver/analyser tas av prilletårn tas 2 ganger i måneden. Eventuelle variasjoner i utslipp mellom måleperiodene vil ikke bli registrert. Virksomheten vurderer kameraovervåking på utslippene fra prilletårnet og gjør forsøk med on-line måling på en av skorsteinene for å kunne fange opp forandringer i utslipp mellom de ordinære prøvetakingene.

Hendelse 13.14. oktober klage på mye støv på tak, biler hagemøbler.

Både Miljødirektoratet og virksomheten mottok klager og bilder fra naboer over mye støv denne helgen. I forbindelse med dette hadde Yara samlet inn diverse støvprøver fra området for å analysere innholdet. Analysene viser at deler av støvet sannsynligvis er fra kai i forbindelse med lossing. Det ble funnet lite nitrogen i prøvene, noe som skulle tilsi at lite av dette nedfallet skyldes utslipp fra prilletårnene. Funn av SO₃ (sulfat) og K₂O indikerer at det kommer fra lossing av råstoff til Yara, men det ble også funnet forbindelser som viste at støvet også har opphav fra andre kilder enn fra Yara.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet